

ឈ្មោះ: ម៉ឺន ពុទ្ធសីថា (Moeurn Puthsitha)

ថ្នាក់ M10

ប្រឡងឆ្នាំសិក្សាទី២បញ្ចប់ឆ្នាំទី១

មុខវិជ្ជា Khmer Civilization

កាលបរិច្ឆេទ ១០ វិច្ឆិកា ២០២០

ចម្លើយ

I. សរសេរចម្លើយត្រូវ ឬ ខុស

សំណួរ	១	២	៣	៤	៥	៦	៧	៨	៩	១០
ចម្លើយ	ត្រូវ	ខុស	ត្រូវ	ខុស	ត្រូវ	ត្រូវ	ត្រូវ	ត្រូវ	ខុស	ត្រូវ

II. ចម្លើយសរសេរ

1. រៀបរាប់អំពីពុទ្ធប្រវត្តិសង្ខេប

សាសនាព្រះពុទ្ធជាសាសនារបស់រដ្ឋសព្វថ្ងៃ។ បើ
និយាយពីពុទ្ធប្រវត្តិវិញ សាសនាព្រះពុទ្ធត្រូវបានបង្កើត
ឡើងដោយ ព្រះពុទ្ធ។

- ព្រះពុទ្ធទ្រង់ប្រសូតនៅ កបិលពស្តុ ក្នុងស្ពាន
លុម្ពិនី នាថ្ងៃ សុក្រ ១៥កើតពេញបរមី ខែ
ពិសាខ ឆ្នាំ ច មានព្រះនាមថា ព្រះសិទ្ធពុត។
- មានព្រះបិតាព្រះនាម សុទ្ទោទនៈ ព្រះមាតាព្រះ
នាម មាយាទេវី សោយរាជ្យនៅឥណ្ឌាប៉ែកខាង
ជើង នាស.វទី ៦មុនគ.ស។
- បានចម្រើនវ័យ ហើយសិក្សា វិជ្ជា ជាមួយ
វិស្វាមិត្រ។
- រៀបអភិសេកជាមួយនា ពិម្ពាយសោធរា ព្រះជន្មា
យុ ១៦ វស្សា
- បញ្ជាជីវិតធ្វើឲ្យទ្រង់យល់អំពីការឈឺចាប់របស់
សត្វលោក

- ព្រះជន្ម ២៩ បានរាជបុត្រមួយអង្គ រាហុលកុមា និងក្រោយពេលឃើញទេពនិម្មិតទាំង ៤ ទ្រង់ បោះបង់ចោលរាជសម្បត្តិ រួច ចេញទៅសាងផ្នូ សុំ
- បានសិក្សាជាមួយភិក្ខុជាច្រើនអង្គ តែមិនបាន សម្រេច
- លុះ ៣៥ វស្សា ទ្រង់បានសិក្សាក្រោមដើមពោធិ៍ ហើយបានសម្រេចព្រះសម្តោធិញ្ញាណ (ការ ត្រស់ដឹង) ថ្ងៃ ពុធ ១៥កើត ពេញបូណ៌មី ខែ ពិសាខ ឆ្នាំ រកា
- ទ្រង់យាងទៅ ប្រោសបញ្ជាវគ្គិយ ៥ អង្គៗ
- ទ្រង់បំពេញពុទ្ធកិច្ចប្រាំយ៉ាង
- ទ្រង់ចូលបរិនិព្វាន ៨០ វស្សា នៅក្រុង កុសិនារា ថ្ងៃទី ១៥ កើត ពេញបូណ៌មី ខែ មាយ ឆ្នាំ ម្សាញ់

2. មគ្គអរិយសច្ចៈមាន ៖

- **សម្មាទិដ្ឋិ** ការយល់ឃើញត្រូវ ដឹងច្បាស់នូវសច្ចៈ សមុទយសច្ចៈ និរោធសច្ចៈ មគ្គសច្ចៈ
- **សម្មាសង្គហ្ម** ការត្រិះរិះត្រូវ កំចាត់ការចងពៀរ ព្យាបាទ កំចាត់ការឈ្លាននីស ចាក់ពីទោសៈ មោហៈ និង ចិត្តគំនិតអាក្រក់
- **សម្មាវាចា** ប្រើពាក្យសម្តីត្រូវ ស្គាល់វចីសុចរិត ៤ យ៉ាង
 - ចៀសវាងពាក្យកុហក
 - ចៀសវាងពាក្យសិកសៀត
 - ចៀសវាងពាក្យអាក្រក់
 - ចៀសវាងពាក្យក្រមាច់
- **សម្មាកម្មន្ត** ការងារត្រូវ មិនសម្លាប់សត្វមានជីវិត មិនលួចទ្រព្យសម្បត្តិគេ មិនសេពកាមខុសច្បាប់
- **សម្មាអាជីវៈ** ការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ តាមគន្លងធម៌ មិនធ្វើជំនួញទុច្ចរិត

- សម្មាយាម ការព្យាយាមត្រូវ ព្យាយាមប្រព្រឹត្តអំពើ ល្អបានជាប្រយោជន៍
- សម្មាសតិ ការភ្ញាក់រឭកនឹកឃើញត្រូវ
- សម្មាសមាធិ ការធ្វើសាមាធិត្រូវ នាំឲ្យចិត្តស្ងប់ស្ងាត់ ។

3. ដែលហៅថា អ្នកផ្លូវចៅមហា និង មេបា៖

- ❖ អ្នកផ្លូវចៅមហា គឺជាអ្នកដែលពេលចូលទៅគាល់ លោកមេ ដែលមានដូចជា មហាទេព មហាមន្ត្រី មហាក្សត្រី ដែលមានជំនួយការផងដែល ដូចជា ៖ នាងពេជ្រ នាងមាស នាង ប្រាក់ ។ លើសពីនេះ ទៀតនោះ អ្នកផ្លូវចៅមហា ជាអ្នកដែលគ្រប់គ្រងពីដី មង្គលការផងដែល។
- ❖ មេបា ជាឪពុក ម្តាយ ឬ ក៏អាណាព្យាបាល កូន កំលោះ កូនក្រមុំ ហើយជាអ្នកដែលអនុញ្ញាតឲ្យ អ្នកមហា បានចូលទៅនិយាយគ្នា។